

11

2023

ISSN-0207-4710

GÖYƏRCİN

AĞ AT

(Macar nağılı)

Biri var idi, biri yox idi, kasıb bir kişi var idi. Onun bir ağ atdan başqa heç nəyi yox idi. Çörək pulunu həmin atın hesabına qazanırdı. Kişi hər gün atı ilə dəyirmanı gedir, onu dəyirmanı hərəkətə gətirən çarxa qosurdu. At güc verdikcə dəyirman daşları hərəkətə gəlir, taxılı üyüdürdü. Gecə-gündüz bu qayda ilə işləmək atı lap yorub taqətdən salırı.

Bir gün at dilə gəlib sahibinə dedi:

-Mənim sahibim, sən pis adam deyilsən. Ancaq bilmək istəyirəm sən nəyə görə o boyda dəyirman daşlarını fırlatmaq üçün təkcə məni qosursan? Hamı bu işi görmək üçün bir cüt atdan istifadə edir. Mən isə səhər-axşam dəyirman

daş-larını təkcə fırlatmaqdan bezmişəm.

Kasıb kişi dərdli-dərdli bir ah çəkib dedi:

-Ay mənim sevimli atım. Səndən başqa mənim ikinci atım olsa idi, mütləq onu da səninlə bərabər işlədərdim.

At dedi:

-Sən məni açıb buraxsan, mən gedib özümə bir köməkçi tapıb gətirərdim.

Sahibinin ağ ata rəhmi gəldi. Onu qoşqudan açıb buraxdı. At qacıb getdi. Yolda bir türkü yuvasına rast gəldi. Onun ağılına gəldi ki, bu yuvanın qarşısında uzanıb özünü ölülüyə vursun. Belə də etdi.

Bu yuvada üç balası olan qoca bir türkü yaşayırırdı. Türkü balalarından biri dəlikdən çıxmak istədi. Qapının ağızında ağ atı görüb elə bildi ki, qar yağır. Tez yuvaya qayıdırıb bu haqda anasına məlumat verdi.

Qoca türkü inanmadı:

-Ola bilməz, yayın bu qızmar çağında qarıyağa bilməz.

Ana türkü yuvadan çıxmak istəyəndə

gördü ki, qar yağmayıb, yuvanın ağızında böyük bir ağ at yatıb. O, balalarını köməyə çağırıldı. Nə qədər çalışdlarsa, özünü ölülüyə vuran atı sürüyüb yuvanın ağızından uzaqlaşdırıa bilmədilər.

Türkü qərara gəldi ki, dostu canavarın yanına gedib ondan kömək istəsin. Belə də etdi.

-Əziz dost, bol eti olan bir at ovlamışam. Nə qədər çalışıramsa, onu yuvaya dartıb sala bilmirəm. Gəlib bizə kömək eləsən, səni dadlı at etinə qonaq eləyəcəm.

Canavar bu xəbərə sevinse də, şübhələndi. Başa düşdü ki, türkü ona boş yerə qonaqlıq verməz. Yuvanın ağızında atı görəndə şübhəsi bir az da artdı:

-De görüm bu boyda atı mən necə sürüyüb öz yuvama aparım?

-Çox sadə. Mən onu quyruğuma bağlayıb bura qədər sürümüşəm. Sən də elə elə.

Söz canavarın ağılına batdı. O, türkünün köməyi ilə öz quyruğunu atın quyruğuna bağladı. Ancaq canavar nə qədər dartdisa, atı yerindən tərpədə bilmədi. Az qalmışdı lap quyruğu qopsun.

Birdən ağ at yerindən qalxdı. O, canavar quyruğunda qaça-qaça sahibinin yanına getdi. Sevinə-sevinə kişnəyib dedi:

-Mənim mehriban sahibim. Bax, özümə köməkçi tapıb gətirmişəm.

Sahibi həm təəccübəndi, həm sevindi. Tez canavarı öldürüb onu soydu. Dərisini aparıb satdı və özünə ikinci bir at aldı.

O vaxtdan bəri ağ at dəyirman daşını təkcə fırlamır, onun köməkçisi var.

Tərcümə edib uşaqlar üçün işləyən: R.Y.Əliyev

